

Belgische verzekeringstussenpersonen die met een Britse verzekeringstussenpersoon zijn geassocieerd in de post-brexit-omgeving

Feedback statement

18 november 2022

FINANCIAL SERVICES AND MARKETS AUTHORITY

AUTORITEIT VOOR FINANCIËLE DIENSTEN EN MARKTEN

AUTORITÉ DES SERVICES ET MARCHÉS FINANCIERS

1 De Brexit en het einde van het Europees paspoort van de IDD-richtlijn

Na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (de "brexit"), gevolgd door een overgangsperiode die tot 31 december 2020 liep, werd tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk geen akkoord bereikt over een reglementair kader voor de verzekeringssector.

Een belangrijk gevolg daarvan voor de Britse verzekeringstussenpersonen¹ was het verlies van het door de IDD-richtlijn² geregelde Europees paspoort. Sinds 1 januari 2021 wordt het Verenigd Koninkrijk immers niet meer als een EER-lidstaat maar als een derde land beschouwd. Britse verzekeringstussenpersonen mogen in België dus geen verzekeringsdistributietaken meer verrichten, tenzij ze voorafgaandelijk zijn ingeschreven in het register van de FSMA³.

De Belgische verzekeringstussenpersonen mogen op hun beurt in het Verenigd Koninkrijk geen verzekeringsdistributieactiviteiten meer uitoefenen in het kader van het Europees paspoort.

Focus: het Europees paspoort

Het Europees paspoort stelt de Belgische verzekeringstussenpersonen in staat hun verzekeringsdistributieactiviteiten in een andere EER-lidstaat uit te oefenen als zij in het Register van de FSMA zijn ingeschreven. Een voorafgaande inschrijving in de andere lidstaat is dus niet nodig. De tussenpersoon moet aan de FSMA laten weten in welke andere lidstaat hij zijn verzekeringsdistributieactiviteiten wenst uit te oefenen.

2 Een groeiende belangstelling voor België

De FSMA heeft bij een aantal Britse verzekeringstussenpersonen een groeiende belangstelling voor België vastgesteld. Vooruitlopend op de impact van de brexit hebben die Britse verzekeringstussenpersonen stappen ondernomen om ervoor te zorgen dat de

¹ In dit verslag verwijst het begrip "verzekeringstussenpersonen" naar de verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen. Het begrip "verzekeringsdistributiebedrijf" verwijst naar het verzekeringsen herverzekeringsdistributiebedrijf en dekt het geheel van (her)verzekeringsdistributieactiviteiten.

De IDD-richtlijn (IDD staat voor *Insurance Distribution Directive*) is een Europese richtlijn die regels vastlegt voor de verzekeringsdistributie (Richtlijn (EU) 2016/97 van 20 januari 2016 betreffende verzekeringsdistributie).

Register van de verzekeringstussenpersonen en de nevenverzekeringstussenpersonen.

groepen waarvan zij deel uitmaken, hun diensten in de EER toch kunnen blijven verrichten in de post-brexit-omgeving.

Zo hebben die groepen vennootschappen naar Belgisch recht opgericht of verworven. Doorgaans betreft het dochter- of zustervennootschappen van een Britse verzekeringstussenpersoon. Het zijn die vennootschappen naar Belgisch recht die dan een inschrijving in het Register van de FSMA hebben aangevraagd. Zij bleken daarbij met name geïnteresseerd in het statuut van "gevolmachtigd onderschrijver"⁴.

Verder heeft de FSMA ook vastgesteld dat die Belgische verzekeringstussenpersonen over een bijkantoor in het Verenigd Koninkrijk wensten te beschikken, vooral omdat Londen de thuisbasis is van gespecialiseerde verzekeringsmarkten (bv. luchtvaart, zeevaart). Sinds de brexit komt zo'n bijkantoor echter niet meer in aanmerking voor het Europees paspoort om verzekeringsdistributieactiviteiten in het Verenigd Koninkrijk uit te oefenen.

Enkel de Belgische verzekeringstussenpersoon kan in het register van de FSMA worden ingeschreven. Alleen hij mag op basis van die inschrijving in België en, in voorkomend geval, in de Europese Unie verzekeringsdistributieactiviteiten uitoefenen. De Britse verzekeringstussenpersoon kan geen gebruikmaken van die inschrijving, zelfs niet als hij de moederonderneming van de ingeschreven Belgische verzekeringstussenpersoon zou zijn, of deel zou uitmaken van dezelfde groep als die ingeschreven Belgische verzekeringstussenpersoon.

3 Verbod om een beroep te doen op niet-ingeschreven tussenpersonen

Krachtens artikel 259, § 2, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen (hierna "de wet van 4 april 2014") mogen verzekerings- of herverzekeringsdistributeurs die een vestiging hebben in België of er hun activiteiten uitoefenen zonder er gevestigd te zijn, geen beroep doen op een verzekerings-, een nevenverzekerings- of een herverzekeringstussenpersoon die niet is ingeschreven overeenkomstig het bepaalde in artikel 259, § 1, of van wie de inschrijving werd geschorst. Deze bepaling zet artikel 16 van de IDD-richtlijn in Belgisch recht om.

Op 19 februari 2019 heeft EIOPA⁵ verschillende Aanbevelingen gepubliceerd ter attentie van de verzekeringssector met het oog op de uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie. Van die Aanbevelingen bepaalt Aanbeveling nr. 9 dat de bevoegde autoriteiten erop moeten toezien dat tussenpersonen, die rechtspersonen zijn en gevestigd

⁴ Deze nieuwe categorie van verzekeringstussenpersonen is in 2019 in het Belgische reglementaire kader ingevoerd, onder andere geïnspireerd door het bestaan van die activiteit op de Britse markt.

⁵ European Insurance and Occupational Pensions Authority.

en geregistreerd zijn in de Europese Unie, blijk moeten geven van een passende mate van lokale aanwezigheid (*corporate substance*), in verhouding tot de aard, schaal en complexiteit van hun activiteiten. Deze tussenpersonen mogen niet de kenmerken vertonen van een lege huls.

Een Belgische tussenpersoon mag voor zijn verzekeringsdistributieactiviteiten geen beroep doen op een Britse verzekeringstussenpersoon die niet conform de toepasselijke Belgische reglementering is ingeschreven, zelfs niet als die tussenpersoon zijn moederonderneming zou zijn of deel zou uitmaken van dezelfde groep.

De vennootschap naar Belgisch recht die is opgericht door (of verbonden met) een Brits verzekeringstussenpersoon, en die als Belgische verzekeringstussenpersoon in het register van de FSMA is ingeschreven in het kader van de brexit, valt rechtstreeks onder artikel 259, § 2, van de wet van 4 april 2014 en artikel 16 van de IDD-richtlijn, gelet op haar nauwe banden met de Britse verzekeringstussenpersoon met wie zij is verbonden. De FSMA heeft in dat verband bij de inschrijving expliciet de aandacht gevestigd op de gevolgen van de brexit en van de implicaties van Aanbeveling nr. 9.

4 Conformiteit met de Europese en Belgische reglementering

De FSMA heeft de Belgische verzekeringstussenpersonen geïdentificeerd die met een Britse verzekeringstussenpersoon zijn geassocieerd of verbonden. Zij streefde ernaar de doelstellingen van artikel 16 van de IDD-richtlijn en van Aanbeveling nr. 9 te verwezenlijken door een risicomodel op te stellen op basis van een steekproef van die Belgische verzekeringstussenpersonen. De FSMA heeft de belangrijkste risico's geïdentificeerd (met name de lege huls en de samenwerking met een Britse tussenpersoon die niet conform de toepasselijke Belgische reglementering is ingeschreven) op basis van de informatie in de inschrijvingsdossiers en de openbare informatie⁶.

Vervolgens heeft de FSMA 6 tussenpersonen geselecteerd die ze in april 2022 een vragenlijst heeft gestuurd. Die vragenlijst had een drievoudig doel:

- controleren of de tussenpersonen in staat zijn brieven van de FSMA te beantwoorden, vooral als die aan hun maatschappelijke zetel in België zijn geadresseerd. Als een tussenpersoon niet in staat blijkt een aangetekende brief in ontvangst te nemen, zou dat er kunnen op wijzen dat die tussenpersoon geen enkele inhoudelijkheid heeft in België;
- de aard controleren van de bestaande relatie tussen de Belgische tussenpersoon en de personen in contact met het publiek ("PCP's"). Het risico bestaat dat, als de Belgische vennootschap een lege huls zonder enig personeel zou zijn, zij – voor haar distributiebedrijf dat onder de IDD-richtlijn valt – een beroep doet op

4

⁶ De FSMA heeft bijvoorbeeld de gepubliceerde jaarrekeningen geraadpleegd.

- personeel dat handelt in naam en voor rekening van de Britse tussenpersoon, die per definitie niet is ingeschreven, wat een inbreuk vormt om voornoemd verbod;
- de theoretische kennis van de PCP's controleren. Het risico bestaat dat de groep geen enkele andere stap heeft ondernomen dan de oprichting van de Belgische vennootschap en de inschrijving van die vennootschap als verzekeringstussenpersoon bij de FSMA, alsook dat het personeel dat rechtstreeks bij de distributie van verzekeringsproducten is betrokken, niet over de vereiste kennis beschikt.

Aan de hand van die vragenlijst kon ook worden nagegaan of de bevraagde tussenpersonen toezien op de toepassing van het voor hen geldende Belgische wettelijke kader.

5 Vaststellingen naar aanleiding van de controle en aandachtspunten

Uit de ontvangen antwoorden blijkt:

- dat alle tussenpersonen die de vragenlijst hebben ontvangen, die hebben beantwoord en dat zij in staat bleken de FSMA de gevraagde antwoorden te bezorgen;
- dat de PCP's al over de vereiste theoretische kennis beschikken, of PCP's in opleiding zijn; in laatstgenoemd geval moeten ze die theoretische kennis verwerven binnen het jaar na hun aanstelling als PCP in opleiding;
- dat alle tussenpersonen die de vragenlijst hebben ontvangen, gebruikmaken van "Secondment"-overeenkomsten; dat soort overeenkomst vindt zijn oorsprong in het Brits recht en voorziet in een internalisering door de Belgische tussenpersoon van het personeel van de Britse tussenpersoon ("Secondees").

Opteren voor een "Secondment"-structuur is enkel in overeenstemming met het reglementaire kader, waarvan de naleving onder het toezicht van de FSMA valt, als de activiteiten van de binnen de groep actieve tussenpersonen duidelijk van elkaar gescheiden zijn, en als de volgende voorwaarden worden nageleefd:

 de "Secondment"-overeenkomst moet worden gezien als een relatie tussen een werkgever en een werknemer, in de zin dat deze moet voorzien in een substantiële controle, toezicht en monitoring door de Belgische verzekeringstussenpersoon op het werk van de "Secondees" Zo niet, kunnen de

- verzekeringsdistributieactiviteiten niet worden geacht door de Belgische tussenpersoon te worden uitgevoerd;
- de verzekeringsdistributieactiviteiten door de "Secondees" worden uitgeoefend in naam en voor rekening alsook onder de volledige verantwoordelijkheid van de Belgische tussenpersoon;
- de Britse tussenpersoon met wie de Belgische tussenpersoon geassocieerd of verbonden is, is noch verantwoordelijk voor, noch betrokken bij de verzekeringsdistributieactiviteiten van de "Secondees".

Als die voorwaarden niet worden nageleefd, kan de FSMA onder meer:

- wat de Belgische tussenpersoon betreft, vaststellen dat hij een beroep doet op een entiteit die niet voor verzekeringsdistributie is ingeschreven, en maatregelen nemen, die in voorkomend geval kunnen leiden tot de schrapping van de inschrijving van de betrokkene in het register;
- wat de effectieve leiders van de Belgische tussenpersoon betreft, hun passende deskundigheid en professionele betrouwbaarheid opnieuw beoordelen;
- wat de Britse tussenpersoon betreft, een nominatieve waarschuwing publiceren en de feiten aan het parket overmaken met het oog op de oplegging van strafrechtelijke sancties.

Gelet op de tijd die sinds het einde van de overgangsperiode van de brexit is verstreken, zal de FSMA er in het bijzonder op toezien dat de Belgische verzekeringstussenpersonen die met Britse verzekeringstussenpersonen geassocieerd zijn, ondertussen blijk geven van een passende mate van lokale aanwezigheid (corporate substance), in verhouding tot de aard, schaal en complexiteit van hun verzekeringsdistributieactiviteiten in de EER.

In het kader daarvan zou de FSMA bijvoorbeeld gebruik kunnen maken van haar bevoegdheid om inspecties uit te voeren in de hoofdzetel van de Belgische verzekeringstussenpersonen.

6 Eventuele evolutie van het reglementaire kader

Als toezichthouder moet de FSMA toezien op de naleving van de toepassing van de regels over de verzekeringsdistributie in een Europese context.

In die context is een uniforme toepassing van de Europese reglementering van het allergrootste belang.

Dat reglementaire kader kan in de nabije of verre toekomst nog evolueren, niet alleen als gevolg van nieuwe wetgevende initiatieven⁷ maar ook naar aanleiding van interpretaties door de FSMA of Europese instellingen⁸.

Dergelijke evoluties kunnen mogelijk een impact hebben op de organisatie van die tussenpersonen, op hun businessmodel of op dat van de tussenpersonen met wie zij samenwerken.

Als Europese autoriteiten nieuwe standpunten innemen of nieuwe interpretaties geven, en voor zover het reglementaire kader haar daartoe de ruimte geeft, zal de FSMA de betrokken tussenpersonen een redelijke termijn geven om de impact van die evoluties op hun organisatie op te vangen. De FSMA zal daarbij rekening houden met de gevolgen van die evoluties en met de omvang van de organisatorische aanpassingen die zij zouden vereisen.

Met name de standpunten ten aanzien van de activiteiten die (op de een of andere manier) verband houden met de verzekeringsdistributie in de EU, en die vanuit een derde land worden uitgeoefend (hetzij door een derde met wie de door een lidstaat ingeschreven tussenpersoon samenwerkt, hetzij door de tussenpersoon zelf via een vestiging buiten de EU).

⁸ Bijvoorbeeld door de Europese Commissie of EIOPA.